

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ НА ЕНЕРГЕТИЦИТЕ

бул. Джеймс Баучер № 51, 1407 София, тел./факс: (359 2) 868 73 51, e-mail: centrala@nfebg.com

СТ А Н О В И Щ Е

на НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ на ЕНЕРГЕТИЦИТЕ
ОТНОСНО

ПРЕДПРИЕМАНЕ на МЕРКИ от страна на МИНИСТЕРСТВО на ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА и ТУРИЗМА за ПРЕОДОЛЯВАНЕ на КРИЗАТА И РАЗВИТИЕ на ЕНЕРГИЙНИЯ ОТРАСЪЛ с ОТРАЖЕНИЕ в ОБЛАСТТА на ТРУДОВИТЕ и СОЦИАЛНИ ОТНОШЕНИЯ на РАБОТНИЦИТЕ и СЛУЖИТЕЛИТЕ

Енергетиката е *основата* върху която се изгражда икономиката на България и обществото.

НАЙ-ВАЖНОТО СПОРЕД НАС Е:

ПО ПРЕДЛОЖЕНИЕ на МИНИСТЕРСТВО на ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА и ТУРИЗМА ПАРЛАМЕНТЪТ на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ да ПРИЕМЕ НОВАТА ЕНЕРГИЙНА СТРАТЕГИЯ, която да ГАРАНТИРА РАЗВИТИЕ на БЪЛГАРСКИЯ ЕНЕРГИЕН ОТРАСЪЛ в КРАТКОСРОЧЕН и ДЪЛГОСРОЧЕН ПЛАН (2020 год.) така, че

- **ЕНЕРГЕТИКАТА ДА БЪДЕ ПОДЧИНЕНА ПЪРВО и ПРЕДИ ВСИЧКО на БЪЛГАРСКИТЕ ИНТЕРЕСИ и да създаде законодателната база, чрез която**

Българското Правителство, със съответните органи и ведомства/ министерства, агенции, да насочи усилията си към дейности гарантиращи:

- **България да бъде енергиен център на региона;**
- **Да създава условия за намаляване енергийната зависимост на България ;**
- **Енергетиката – инструмент на външна политика – реализиране на целта- енергийна стабилност на региона;**
- **Енергетиката- средство за развитие на българската икономика и просперитет на обществото;**

- **Обща ценова политика в енергийния отрасъл – енергоносители-производител - обществен доставчик – краен потребител** (удовлетворяване на интересите на едни да не е за сметка на останалите участници на енергийния пазар)

**БЕЗ ЦЯЛОСТНА ВИЗИЯ за РАЗВИТИЕТО на ОТРАСЪЛА РИСКУВАМЕ
БЪЛГАРИЯ ДА СЕ ОКАЖЕ в БЛИЗКИТЕ ДЕСЕТ ГОДИНИ БЕЗ
ЕНЕРГЕТИКА!!!**

**В ТАЗИ ВРЪЗКА СПОДЕЛЯМЕ СЛЕДНАТА ПОЗИЦИЯ и
КОНСТАТАЦИИ:**

- 1. Запазване контрола на държавата върху дружествата включени в Българския енергиен холдинг ЕАД, като стратегическа бизнес група с важно влияние в енергийния сектор.**

Считаме, че създаването на Холдинга беше стъпка към определяне параметрите за придаване на социална значимост на принципите на корпоративната социална отговорност в съставните компании - АЕЦ “Козлодуй” ЕАД, ТЕЦ “Марица-изток 2” ЕАД, НЕК ЕАД, ЕСО ЕАД, Мини “Марица-изток” ЕАД, “Булгаргаз” ЕАД, “Булгартрансгаз” ЕАД и “Булгартел” ЕАД.

Вместо да се обмисля неговото разформироване, да се набележат мерки за укрепване и развитие в посока реализиране на заложените при създаването му функции - да работи като ефективна холдингова структура в подкрепа на интереса и приоритетите на Правителството. Последните финансови резултати - 47 милиона лева дивидент за 2008 год., представляваща 100% от печалбата на Холдинга, са важен принос в държавния бюджет за **2009** г. Това е още един довод в подкрепа на нашата позиция за **съхраняване** на **БЕХ**, неговото **доразвиване** и **контрол** от страна на **държавата**.

- 2. Категорично се противопоставяме на идеята за поредното раздробяване на Националната електрическа компания ЕАД, продажба на останалите в състава ѝ водноелектрически компании, както и извеждане от Компанията, респ. от Електроенергиен системен оператор, на електромрежата 110 KW и нейната продажба, независимо дали на електроразпределителните дружества, или на друг правен субект. За специалистите е ясно, че това е апетитната част от преносната мрежа, но също така важен елемент от националната сигурност;**

3. Оставане на дружествата от Българския енергиен холдинг - в забранителния списък за приватизация.

4. Отговорен подход по отношение на листване на акции от Българския енергиен холдинг или съставните компании на фондова борса (при евентуалното изпълнение на т.3).

В случай на приемане предлагане на акции от дружествата в БЕХ или от холдинговата структура като цяло - **задължително гарантиране мажоритарния дял на държавата**, приватизация на **НЕ повече от 15%** от съответното дружество, **поетапно**, с **определен лимит за всеки отделен купувач**. Гоненето на краткотраен финансов ефект ползвайки приватизационния метод във времето показва, че не е най- добрия вариант и монопола на българската държава в енергетиката се замени с енергиен монопол на друга държавна или частна компания.

Реализираните в годините назад приватизационни сделки в енергийните дружества поставиха доста въпроси, чиито отговори в повечето случаи **са отрицателни**.

- ✚ Спечели ли обществото от приватизацията на енергийните дружества, колко и на каква цена?**
- ✚ Укрепи ли приватизацията националната енергийна система?**
- ✚ Намали ли се цената на електроенергията за потребителите?**
- ✚ Електроенергията остана ли достъпна за всички?**
- ✚ Подобри ли конкуренцията качеството на услугите?**
- ✚ Реализираха ли се обещаните инвестиции?**
- ✚ Запази ли се структурата на трудовата заетост и колко работници и служители съхраниха (загубиха) работните си места ?**
- ✚ Подобриха ли се условия за безопасна и безаварийна работа?**
- ✚ Спазват ли се Колективните трудови договори?**
- ✚ Колко получи българската държава от 33-те процента собственост в електроразпределителните дружества?**

Стигна се до:

- Неритмично изплащане на трудовите възнаграждения, както и намаляването им почти до ниво – на минимални осигурителни

прагове – Брикел, Атоменергоремонт – Козлодуй, ТЕЦ „Марица-3-Димитровград” и т.н. (има достатъчно примери);

- Стремеж преди всичко към високи печалби, без достатъчно вложения на средства в ремонт, безопасност и здраве при работа. Да не забравяме, че с приватизационните договори на електроразпределителните дружества беше **гарантирана** възвръщаемост на собствения капитал от **16%**, нещо което липсва в другите договори и което е непостижимо за държавните дружества, а и в световната енергийна практика (2-5%);
- Увеличи се цената на електроенергията (излишно е да споменаваме цифри, това е неоспорим факт и битови и корпоративни потребители го виждат във фактурите, които получават);
- Забелязва се недостиг на суровини и материали, за поддържане на енергийната сигурност – това предизвика бурни протести и на работници и на граждани, особено в региона на Варна;
- Проблеми свързани с колективното трудово договаряне, прекратяване от редица работодатели на членството в Българска браншова камара на енергетиците, като форма за незачитане и неизпълнение параметрите на Браншовия колективен трудов договор;
- Само от ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА - ЧЕЗ, Е.ОН и ЕВН до сега са освободени около 6000 работници и служители. Този процес продължава и до кога – никой не казва!

Правителството следва да предприеме действия:

- 5. За преразглеждане размера на квотите на емисиите на парниковите газове за термичните централи, корегирани с необходимото намаление за прибавяне към общото годишно разрешено количество, на инсталации попадащи в обхвата на Директива 2003/87/ЕС, при които за база да бъде взета годината с по-високи верифицирани емисии.**
- 6. Да внесе искане в ЕС за преразглеждане на Директива 2001/80/ЕС, относно ограничаване на определени замърсители на въздуха от големи горивни инсталации и Програмата за нейното прилагане, с оглед увеличаване на лимита за производство на електрическа енергия.**

Считаме, че Директивите не отговарят на реалностите, променени вследствие на световната енергийна и финансова криза.

Приоритети за нас като Браншова структура обединяваща в състава си над 10 000 работници и служители от целия спектър на енергийния сектор ще бъдат:

- **Максимално съхраняване на работните места;**
- **Защита и запазване на доходите и социалните придобивки договорени в колективните трудови договори, съобразени с нарастващите потребности от необходимостта за преодоляване на неблагоприятните последици, вследствие икономическата и финансова криза;**

Категорично се противопоставяме на стремежа някои ръководства на дружества да реализират антикризисните си мерки започвайки **със съкращения на работни места, намаляване** на: работни заплати, социални придобивки, здравно и допълнително пенсионно осигуряване, ограничаване на средства за безопасност и здраве при работа.

- **Разкриване на нови работни места в енергийния бранш**

Наясно сме, че работните места са приоритет на работодателя, но държавата чрез определени дейности може да създаде стимули за разкриването им, както с данъчна политика, така и чрез насочване на усилията към реализиране на нови енергийни обекти, не само като форма за увеличаване на трудовия потенциал, а и като елемент на реализиране на България като енергиен център на региона.

Надеждата за нови работни места е и в осъществяване на проекта „*АЕЦ БЕЛЕНЕ*”, за съжаление като много неща в енергетиката ползван за политически цели, проекта НАБУКО, развиване на проекта „Южен поток” и т.н.

Очакваме посочените по-горе проблеми и приоритети да бъдат отразени и в СТРАТЕГИЯТА, която предстои да бъде приета. В този случай Правителството и ръководството на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма ще получат и нашата подкрепа като социални партньори.

Георги ПЕТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ: